

PIAȚA PRIMARĂ

În februarie 2021, în Registrul emitenților de valori mobiliare (REVM) au fost înregistrate două emisiuni suplimentare de acțiuni în valoare totală de 2 582 500 lei și o emisiune de constituire în valoare totală de 20 000 lei (Tabelul nr. 1).

TRANZACȚII EFECTUATE PE PIAȚA SECUNDARĂ

În lunile ianuarie-februarie 2021, pe piața secundară au fost efectuate 5341 tranzacții cu valori mobiliare corporative în volum de 12,19 mil. lei raportate la 2,55 mil. valori mobiliare, volumul acestora înregistrând o descreștere cu 57,7 mil. lei sau de 82,56% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent (Tabelul nr. 2).

În februarie 2021, pe piața secundară au fost înregistrate 5161 tranzacții cu valori mobiliare corporative în volum de 8,55 mil. lei raportate la 0,43 mil. valori mobiliare.

Ponderea tranzacțiilor înregistrate pe piața secundară în februarie 2021, după volumul tranzacțiilor și după numărul tranzacțiilor, este reflectată în *Diagrama nr. 1* și *Diagrama nr. 2*.

TRANZACȚII CU VALORI MOBILIARE CORPORATIVE

Conform rapoartelor zilnice prezentate de SA „Bursa de Valori a Moldovei” în februarie 2021, s-a constatat:

– pe piața reglementată au fost efectuate 8 tranzacții de vânzare-cumpărare în volum de 1,85 mil. lei raportate la 7 142 unități de valori mobiliare;

– în cadrul MTF au fost efectuate 6 tranzacții în volum de 1,3 mil. lei raportate la 0,07 mil. valori mobiliare.

TRANZACȚII EFECTUATE ÎN AFARA

PIEȚEI REGLEMENTATE ȘI MTF

Conform rapoartelor prezentate de către entități, în februarie 2021 în afara pieței reglementate și MTF au fost efectuate 5147 de tranzacții în volum de 5,40 mil. lei raportate la 0,35 mil. unități de valori mobiliare.

Potrivit structurii tranzacțiilor efectuate în afara pieței reglementate și MTF, ponderea maximă după volum revine tranzacțiilor ca urmare a retragerii obligatorii în condițiile art. 30 din Legea privind piața de capital în volum de 3,58 mil. lei (66,30%). Tranzacțiile de vânzare-cumpărare constituie 0,70 mil. lei (12,96%) și, respectiv, alte tranzacții (moștenire, donație, succesiunea valorilor mobiliare în urma reorganizării persoanei juridice acționar etc.) – 1,12 mil. lei sau 20,74% din volumul total al tranzacțiilor efectuate în afara pieței reglementate și MTF în luna februarie 2021 (*Diagrama nr. 3*).

Comisia Națională a Pieței Financiare:
MD 2012, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 77,
tel. (37 322) 859 401, www.cnpf.md
Dirjecția generală dezvoltare instituțională
și relații externe: tel. (37 322) 859 430

Comisia Națională a Pieței Financiare

BULETIN LUNAR • 2 • 2021

PIAȚA DE CAPITAL

Tabelul nr. 1 Emisiunile de valori mobiliare înregistrate în Registrul emitenților de valori mobiliare în februarie 2021

Denumirea emitențului	Codul ISIN	Suma emisiei, lei	Numărul de acțiuni, unități	Valoarea nominală, lei	Data adoptării deciziei
Emisiuni de constituire					
TRANSREBORN SA	MD1001000048	20 000	2000	10	09.02.21
Emisiuni suplimentare					
BC EUROCREDITBANK SA*	MD14EURB1005	2 500 000	250 000	10	09.02.21
GEOMACON SA	MD14GEOM1003	82 500	82 500	1	09.02.21
Total (fără investiții străine)		2 602 500			

* Acțiuni emise în contextul art. 52¹ din Legea 202/2017 privind activitatea băncilor

Tabelul nr. 2 Indicatorii privind volumele tranzacțiilor cu valori mobiliare corporative înregistrate în ianuarie-februarie 2020–2021

Ianuarie-Februarie	Piața reglementată		Sistemul multilateral de tranzacționare (MTF)		Tranzacții în afara pieței reglementate sau MTF		Total piața secundară	
	unități	mil. lei	unități	mil. lei	unități	mil. lei	unități	mil. lei
2020	72	27,21	0	0	2 192	42,68	2 264	69,89
2021	15	3,08	8	1,31	5 318	7,8	5 341	12,19

Diagrama nr. 1 Structura tranzacțiilor pe piața secundară, februarie 2021 (după volumul tranzacțiilor)

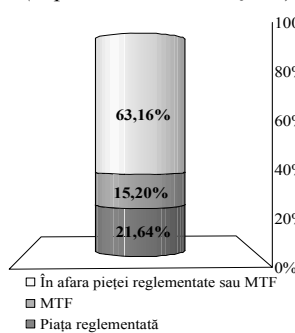


Diagrama nr. 2 Structura tranzacțiilor pe piața secundară, februarie 2021 (după numărul tranzacțiilor)

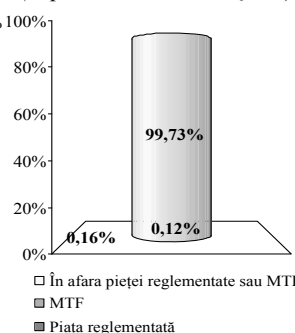
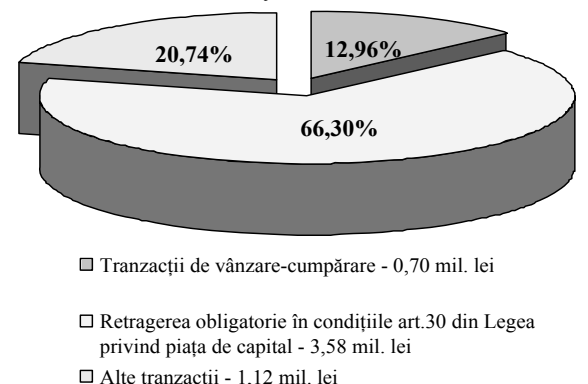


Diagrama nr. 3 Structura tranzacțiilor efectuate în afara pieței reglementate sau MTF în luna februarie 2021



Heritage: Economia moldovenească, „moderat liberă”

Republica Moldova și-a păstrat pozițiile în categoria țărilor cu economii „moderat libere”. Cu un punctaj de 62,5, R. Moldova a fost plasată pe locul 85 din 184 de țări în clasamentul „2021 Index of Economic Freedom” (Indicele Libertății Economice), elaborat de Fundația americană Heritage și revista The Wall Street Journal, în funcție de indicele libertății economice, care evaluează gradul de deschidere a economiilor naționale. Este un semnal că gradul de libertate și deschidere a economiei moldovenești este în creștere.

Potrivit indicelui libertății economice, R. Moldova se clasează pe locul 41 din 45 de state din Europa, devansând țări ca Ucraina, Grecia, Belarus, Federația Rusă și se plasează imediat după Bosnia și Herțegovina, Muntenegru, Croația, Turcia. R. Moldova este printre 17 țări din Europa care și-a îmbunătățit performanțele și a urcat două poziții în clasament. Scorul general a crescut cu 0,5 puncte. Raportul menționează că această creștere este influențată în special de îmbunătățirea la sub-indicatorul „Povara Fiscală”, cu 9 puncte procentuale, de la 86,1 în 2020, până la 94 în 2021.

La estimarea scorului acestui sub-indicator sunt utilizate cotele maxime ale impozitului pe venit ale persoanelor fizice și juridice, precum și povara fiscală ca procent din Produsul Intern Brut. La sfârșitul anului 2018, cele două cote ale impozitului pe venitul persoanelor fizice de 7% și 18% au fost înlocuite cu o cotă de impozitare de 12%, astfel diminuându-se semnificativ povara fiscală. Potrivit experților, aceste schimbări fiscale

au contat în estimările scorului și au avut un impact major.

Însă, apreciază analiștii, libertatea economică este constrânsă de vulnerabilitatea continuă a Moldovei post-sovietice la corupție, incertitudinea politică, capacitatea administrativă slabă, interesele birocratice, un cod rigid al muncii și dependența de importurile de energie. Statul de drept, în special, rămâne foarte slab, în particular sistemul judiciar.

Deși a trecut printr-o perioadă mai mult decât dificilă, R. Moldova a urcat în ultimii trei ani de pe locul 97 în raportul pentru 2019, pe 87 în „2020 Index of Economic Freedom”, când a intrat în grupul țărilor cu o economie „moderat liberă” și 85 în actualul raport. Dar angajamentul guvernului pentru îmbunătățirea climatului de afaceri și promovarea libertății economice nu a fost totdeauna ferm. După anul 1995, când economia moldovenească a fost apreciată drept una reprimată, R. Moldova a lăsat impresia că rătăcește prin top, de parcă l-ar neglija. Moldova a avut o evoluție impresionantă în anii 2002-2004, când, în 2002, a urcat de pe poziția 120 pe 105, respectiv, 92, în anul 2003, iar în anul 2004 a avansat cu încă 13 poziții. În anul 2005, R. Moldova a fost plasată pe locul 77, iar în 2006 – pe poziția 83. Ce înseamnă acest loc 77 sau 83? Nimic mai mult decât că economia moldovenească intra în rândul celor „moderat libere”. A fost „perioada de glorie” a unei economii care se dorea cu un mediu prietenos afacerilor.

În anul 2012, însă, am coborât pe locul 124, cea mai proastă poziție pe care a ocupat-o R. Moldova după anul 2000. Apoi a urmat o ușoară recuperare în următorii trei ani, ca în anul 2016 să ajungă pe locul 117.

„De ce s-a întâmplat toate acestea? Pentru că în multe țări s-au făcut mai

multe reforme, mediul de afaceri a devenit mai prietenos, exista mai multă stabilitate, deși și în aceste țări, la fel ca în R. Moldova, corupția și alte boli ale economiei, dar nu numai, nu au fost luate”, scriam acum doi ani.

În „2021 Index of Economic Freedom”, dintre țările-membre ale CSI, Turkmenistan ocupă locul 167, Tadjikistan – 134, Uzbekistan – 108, Belarus – 95. Pe de altă parte, Estonia este pe poziția a 8-a, Georgia – a 12-a, Lituania e pe locul 15, Letonia – 30, Armenia – 32. Țările vecine, România și Ucraina, sunt plasate, respectiv, pe locul 43 și 127.

Dincolo de indicele general, R. Moldova a fost apreciată la nivelul țărilor din fruntea clasamentului la indicatorul „sănătatea fiscală” (96,5 puncte) și „povara impozitară” (94,0), domenii în care economia moldovenească este calificată drept liberă. Altfel spus, suntem printre primele șase economii din lume la acest capitol.

La capitolele „libertatea investițională” și „libertatea financiară” ne aflăm în grupul țărilor cu economii „în mare parte libere”, cu un punctaj de 55 și, respectiv, 50. Pe de altă parte, la capitolele „eficiența juridică” și „libertatea forței de muncă”, R. Moldova e pe roșu, în grupul țărilor represive.

În opinia autorilor raportului, economia Moldovei rămâne dependentă de remitențele emigranților și sectorul agricol.

R. Moldova a înregistrat note mai mari decât în anul anterior la cinci indicatori din 12 luați în calcul la elaborarea topului, inclusiv la capitolele „dreptul de proprietate”, „integritatea guvernamentală”, „libertatea muncii”, „povara fiscală” și „sănătatea fiscală”. La alți cinci indicatori, ca „eficiența juridică”, „libertatea afacerilor”, „libertatea comerțului”,

a regresat față de anul precedent. Pe două poziții economia moldovenească a stagnat, respectiv, „libertatea investițiilor” și „libertatea financiară”.

Autorii studiului rețin că „legea moldovenească protejează drepturile de proprietate, dar acestea pot fi subminate de corupția judiciară. Titlurile de proprietate sunt înregistrate de un birou național de cadastru. Justiția este independentă din punct de vedere constituțional. Sunt în curs reforme pentru îmbunătățirea cadrului legal și reorganizarea și eficientizarea operațiunilor instanțelor judecătorești, care au fost supuse presiunii politice. Criminalitatea organizată și corupția rămân probleme majore la toate nivelurile guvernamentale”.

Rămâne o problemă – eliberarea autorizațiilor de construcție, în pofida reformelor ce s-au făcut în ultimii ani. „Gestionarea autorizațiilor de construcție a devenit destul de scumpă și ia mult timp”, constată studiul.

Se estimează că aproximativ o cincime din forța de muncă lucrează în străinătate, lăsând mai puține persoane care caută locuri de muncă acasă și îngreunează extinderea producției interne. Guvernul subvenționează agricultura și alte sectoare și menține controlul prețurilor la produsele alimentare și alte produse de bază.

Libertatea economică este evaluată pe 12 domenii, punctajul fiind acordat pentru gradul de libertate a afacerilor, comerțului, libertatea fiscală, libertatea față de intervenția guvernului, libertatea monetară, a investițiilor, financiară, a pieței muncii, pentru respectul drepturilor de proprietate, absența corupției. O economie este cu atât mai liberă, iar intervenția statului mai mică, cu atât indicele este mai înalt.

Pe primele cinci locuri în topul mondial se află Singapore, Noua Zeelandă, Australia, Elveția și Irlanda.

Vlad BERCU

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpresa: 67770.
Poșta Moldovei: PM21700

EDITOR:

Instituția Publică Ediția Periodică
CAPITAL MARKET

Nr. de înregistrare:

1003600114204, 27 octombrie 2003

FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ

A PIEȚEI FINANCIARE

REDACTOR-ȘEF:

Ghenadie TUDOREANU

Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR:

Lilia ALCAZĂ

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale:

ziarulcm@gmail.com
TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACȚIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115

(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)

Cod IBAN: MD69VI000022249111050MDL

BC „Victoriabank”, SA., fil.11, Chișinău,

BIC VICBMD2X883

În ziar au fost utilizate știrile agenției

„Moldpres” și „InfoMarket”

Articolele marcate cu semnul ■ reprezintă publicitate. Orice articol publicat în „Capital Market” reflectă punctul de vedere al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia „Edit Tipar Grup” SRL